

Verdiskaping, sysselsetting og kompetanse i maritim industri må sikres før det er for sent

INNLEGG

Trond Markussen

President NITO

Jørn Eggum

Forbundsleder Fellesforbundet

Lise Lyngsnes Randeberg

President Tekna

Ulf Madsen

Forbundsleder FLT

Monica A. Paulsen

Forbundsleder Negotia

Audun A. Ingvarsen

Forbundsleder Lederne

■ Når regjeringen lanserer nye tiltakspakker i forbindelse med koronakrisen, forventer vi, som fagforeninger knyttet til den maritime klyngen, å se strategiske grep som sikrer at verdiskaping og sysselsettingen i norsk industri kommer i gang tidlig.

■ Hastetiltakene som er satt i verk for å hjelpe næringslivet så langt er bra. Det samme gjelder den forsiktede oppmykingen og igangsettingen av virksomheter i enkelte næringer.

■ Vi tar ikke til orde for en forsering som kan føre til at virusspredningen blusser opp igjen. Men vi ber myndighetene snarest ta beslutninger som kan stimulere til økt virksomhet i noen av landets mest verdiskapende næringer.

■ Det haster med å få på plass konkrete motkonjunkturtiltak Norges maritime tradisjon og industri står nå overfor sin mest alvorlige utfordring i moderne tid. Samtidig som korona-epidemien skytte over landet har oljeprisen falt drastisk, noe som har gitt mer alvorlige utslag enn både finanskrisen i 2008 og offshore-krisen til sammen. Verdiskaping og arbeidsplasser som for uker siden var konkurransedyktige mistet med ett markedsgrunnlaget og står i fare for å forsvinne.

■ Det haster med å få plass omfattende og konkrete offentlige motkonjunkturtiltak for å sikre arbeidsplasser, kompetanse og verdiskaping. Mange av tiltakene som har vært satt inn så langt finansieres av vår felles oppsparte formue.

Vi må fylle opp sparekontoen igjen

■ Når vi nå skal få hjulene i gang igjen må vi prioritere industri som kan fylle opp vår felles sparekonto. Vi må prioritere industri som kan gi landet eksportinntekter og industri som gir ringvirkninger til verdiskaping og sysselsetting i andre næringer og i offentlig sektor. Den maritime virksomheten i Norge er en slik næring.

■ Vi tillitsvalgte representerer mange av de 90.000 maritime arbeidsplassene som kan være i spill langs hele kysten. Den norske havindustrien lever i et gjensidig avhengighetsforhold. Hvis en del av den maritime klyngen går under, kan det føre til en dramatisk dominoeffekt for de andre delene.

■ Verdensledende kompetanse kan forvirre og utviklingen frem mot en grønnere økonomi kan ende med å gå i revers. Vi etterlyser derfor strategisk målrettede tiltak som kan implementeres raskt for å sikre næringen i en ekstremt vanskelig tid.

Våre forslag til strategiske tiltak

■ Vi ønsker å følge opp følgende av Maritimt Forums forslag til tiltak som inneholder flere punkter for å opprettholde sysselsetting og verdiskaping i en av Norges viktigste eksportnæringer:

■ **Forsering av statlige skip:** Forsering av prosjekter knyttet til nye statlige skip, som staten allerede har planer om å bygge, vil gi økt aktivitet i krisetider.

OLJEPRODUKSJON: Den 65.000 tonn tunge Goliat-plattformen startet i 2016 opp produksjonen av den første oljen fra Barentshavet.

ILLUSTRASJONSFOTO: ENI NORGE

«Vanguard» er et tilnærmet gryteklart konsept for mineoppdrag for sjøforsvaret. Iverksettelse av bygging av to nye forskningsfartøyer inkl. tilleggs kapasiteter vil gi nye kapasiteter for havforskningen.

■ **Tiltak overfor olje- og gasssektoren:** Målrettede tiltak for å bedre forholdene i olje- og gasssektoren må iverksettes for å bidra til gjennomføring av konkurransedyktige prosjekter og sikring av arbeidsplasser i hele verdikjeden fra verfts- og leverandøriindustri til maritim næring i Norge. For eksempel innføring av en midlertidig tidsavgrenset ordning med direkte utgiftsføring.

■ **Arbeidskapital og finansieringsordninger:** Det er avgjørende at myndighetene bidrar til å lette på situasjonen for arbeidskapital og finansieringsutfordringer. Innovasjon Norge

må få økte rammer for avhjelpe næringslivet med toppfinansiering til kritiske formål. Myndighetene må være mer ambisiøse i bruken av offentlige anbud og i større grad etterspørre lav- og nullutslippsteknologi.

■ **Grønt skifte:** Det er nå et stort behov videreføre og igangsette nye grønne tiltak som på kort sikt bidrar til å sikre verdiskaping og sysselsetting i grønn maritim industri - da spesielt i verftssegmentet og i utstyrs- og leverandøriindustrien. På lang sikt vil tiltakene bidra til nasjonal målsetting om utslippskutt. I tillegg til batteri bør det også være fokus på utbygging av LNG tank anlegg, som også bidrar til reduksjon av utslipp.

■ **Havvind:** Vår sterke posisjon innen maritim og landbasert industri gir oss et unikt utgangspunkt for å ta en global lederrolle i utviklingen av flytende

havvind. Satsing på havvind vil bl.a. også bidra til videreutvikling av hydrogenteknologi for internasjonal skipsfart.

■ **Farledsutbedring og havneutvikling:** Utbedring og effektivisering av havnene vil gi gunstig miljøeffekt og stor samfunnsøkonomisk effekt. Det vil også styrke sjøveiens konkurransekraft, og bidra til godsoverføring fra vei til sjø.

■ **Kompetanse:** De maritime næringene har en verdifull kompetanse som vi trenger inn i klimanøytral framtid. Å få i gang hjulene vil også bidra til at vi tar vare på den kompetansen vi har. Vi ser at det i en periode vil være permitteringer, og i denne perioden må gjøre det vi kan for å bidra til styrking av kompetansen hos dem som er permitterte, slik at de er bedre rustet til å bidra i den framtidige verdiskapingen.

Næringslivet og koronakrisen i fiskerihovedstaden

LESERBREV

Geir Knutsen

Leder Båtsfjord Arbeiderparti, Båtsfjord

Åpent brev til ordføreren i Båtsfjord

■ Båtsfjord Arbeiderparti mener at koronakrisen er en trussel for deler av næringslivet i Båtsfjord. Båtsfjord Arbeiderparti er bekymret for at de statlige tiltakspakkene ikke er tilstrekkelige nok for å hindre at alle bedrifter som i utgangspunktet hadde sunn økonomi vil overleve krisen.

■ Staten har iverksatt en rekke nasjonale tiltakspakker. Disse håndteres gjennom ulike statlige aktører, fylkeskommunene og etter hvert gjennom kommunene.

■ Båtsfjord Ap mener at nå må også Båtsfjord kommune kjenne vår besøkelsestid. Vi må stille opp for lokalt næringsliv. Vi må se hva vi har i verktøykassa og vi må bruke verktøyene godt.

■ Derfor må rådmann snarest mulig få

gjort en kartlegging av muligheter og behov (hvilke konsekvenser krisen har fått og vil få for de ulike bedriftene pga Korona) i kommunen og legge saken fram for formannskapet/kommunestyret. Det må også legges fram forslag på tiltak som kan gjøres, og hvordan disse skal dekkes inn.

■ Båtsfjord Ap mener kommunen bør stille opp for det lokale næringslivet som blir rammet av Korona krisen.

■ Hva kan Båtsfjord kommune gjøre?

■ Som følge av de økonomiske konsekvensene korona-krisen har skapt for bedrifter i Båtsfjord, anmoder Båtsfjord Ap på det sterkeste at Båtsfjord kommune bør vurdere følgende tiltak/virkemidler for å sikre lokalt næringsliv og eksisterende arbeidsplasser hvis det skulle være nødvendig.

■ BAP foreslår at følgende bør vurderes. Forslagene er ikke i prioritert rekkefølge og er sikkert ikke utfyllende.

• eiendomsskatten utsettes/reduceres fom 1. januar 2020 da dette er en krisesi-

tuasjon (denne skal jo H og SP fjerne) • fritak for gebyrer for turisme- handels- og servicenæringene, slik som skjenkegebyr

• vurdere alternativ bruk/styrking av næringsfondet, fiskerifondet og fiskerihovedstaden invest

• Linken næringshage bes holde seg oppdatert på ekstraordinære krisetiltak overfor arbeidsliv og næringsliv, holde god kontakt med bedriftene og tilby assistanse til å få best mulig nytte av krisetiltakene

• kommunen må prioritere rask behandling av søknader og planer som bidrar til aktivitet i lokalt næringsliv

• vurdere å utsette renter og avdrag på lån

• vurdere å utsette/kutte kommunale avgifter

• forsere planlagte investeringer som er satt på vent av ulike årsaker, ny skole, ny barnehage, øvrig samlokalisering (dette har stoppet helt opp nå i over et helt år og «unødvendige» reparasjoner påfører kommunen ekstra utgifter, i tillegg kommer millioner av kr i prisstigning), levetiden på mange av våre kommunale bygg er gått ut for lenge siden. Dette vil sørge for sysselsetting for mange i lokalsam-

funnet vårt ikke bare i innen håndverkfagene men også annen industri, overnatting, bespisning, handel osv.

• få i gang nyetableringen til Mustad

• bu-prosjektet for fiskerne må komme i gang

• alle de nye tilrettelagte industriområdene må markedsføres og tas i bruk

• vi er glade for at et enstemmig kommunestyre vedtok låneopptak til å bygge/repasere ny dampskipskai

• kommunen skal innenfor reglement handle lokalt for å støtte næringslivet i Båtsfjord

• alt dette vil gi merverdi i samfunnet vårt

■ Dersom formannskapet/kommunestyret ikke tar grep nå, er Arbeiderpartiet bekymret for at konkurser og arbeidsledigheten lokalt kan føre til store personlige og samfunnsøkonomiske kostnader for Båtsfjord.

■ Skal kommunen fortsette å levere gode tjenester og gjøre planlagte investeringer, er vi avhengig av å ha et levende næringsliv som opprettholder innbyggertallet,

